

Nr 136.

Godkänd av första kammaren den 5 april 1930.

Godkänd av andra kammaren den 5 april 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning.

(Statsutskottets utlåtande nr 83.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkt 13 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden nämnda dag) föreslagit riksdagen att till bestridande av vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i gällande domsagostadga jämte övriga i ämnet meddelade bestämmelser, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 550,000 kronor.

Efter framställning av Eders Kungl. Maj:t beviljade riksdagen å extra stat för vartdera av åren 1919 och 1920 medel till bestridande av vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning i huvudsaklig överensstämmelse med vissa, riksdagen delgivna grunder. Dessa grunder sammanfördes uti en särskild stadga den 20 juni 1918 med vissa föreskrifter angående domsagornas förvaltning. Med anledning av förslag i proposition till 1920 års riksdag beviljade riksdagen dels en förstärkning av anslaget för samma år och dels en höjning av anslaget för år 1921. Sagda åtgärder berodde på flera skäl. Sålunda vidtogs höjning av avlöningarna till förste notarier i domsagorna och arvoden infördes för andre notarier, vice häradshövdingarnas arvoden höjdes, häradshövdingar i särskilt arbetstygda domsagor erhöilo möjlighet att till sin hjälp erhålla biträdande domare, och ökade avlöningsförmåner bereddtes åt vissa mera kvalificerade vikarier för häradshöv-

dingar. Såväl nämnda förändringar beträffande avlöningsförhållandena som vissa andra i omförmälda proposition anmärkta omständigheter föranledde en omarbetning av 1918 års domsagostadga, och en ny stadga utfärdades den 22 juni 1920.

Sedan 1924 års riksdag i samband med beviljande av anslag för budgetåret 1924/1925 till bestridande av vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning betonat angelägenheten av att med statsmedel avlönade juridiska biträden icke anställdes å domsagokanslierna i större utsträckning än som befunes vara av omständigheterna oundgängligen påkallat, framlades i proposition, nr 173, till 1925 års riksdag förslag om ändringar i domsagostadgan i syfte å ena sidan att bereda ökad kontroll över att andre notarie förordnades endast i domsagor, där ett verkligt behov föreläge, och å andra sidan att öppna möjlighet att i större domsagor förordna mer än en andre notarie. Härjämte föreslogos, bland annat, ändringar i domsagostadgan avsedda att trygga en bättre utbildning av de rättsbildade biträdena i allmänhet samt ordnande av de kvinnliga juristernas utbildning. Riksdagen uttalade sin anslutning till de i propositionen framlagda förslagen, varefter Eders Kungl. Maj:t den 12 juni 1925 utfärdade ny domsagostadga (Svensk författningssamling nr 166).

Sedermera hava ytterligare ändringar vidtagits beträffande anslaget användning, vilka sammanhånga, bland annat, med år 1928 beslutad omläggning av avlöningsförhållandena för assessor i hovrätt vid tjänstgöring i domsaga.

Såsom av det förestående framgår, framhöll 1924 års riksdag angelägenheten av att med statsmedel avlönade juridiska biträden icke anställdes å domsagokanslierna i större utsträckning än som befunes vara av omständigheterna oundgängligen påkallat.

Vid prövning av nu förevarande anslagsäskande har riksdagens vederbörande utskott på förekommen anledning ansett sig böra undersöka, i vilken utsträckning andre notarier varit anställda i domsagorna. Denna undersökning, som avsett de år 1930 befintliga domsagor, i vilka andre notarier under år 1929 varit anställda, har givit följande resultat¹:

Svea hovrätt.

Stockholms län.

Domsagor	Folkmängd
<i>Norra Roslags</i>	33,201
<i>Mellersta Roslags</i>	21,088
<i>Stockholms läns västra</i>	22,263
<i>Södra Roslags</i> ²	66,229
<i>Sollentuna och Färentuna härads</i> ²	39,071
<i>Södertörns</i> ²	57,744

¹ De domsagor, i vilka andre notarie funnits anställd, hava angivits med kursiverad stil, varjämte anmärkts, i vilka domsagor mer än en andre notarie varit anställd.

² 2 andre notarier anställda samtidigt under hela året.

Domsagor	Folkmängd
Uppsala län.	
<i>Uppsala läns södra</i>	49,755
<i>Uppsala läns norra</i>	53,708
Södermanlands län.	
<i>Nyköpings</i>	46,516
<i>Oppunda och Villåttinge härads</i>	54,080
<i>Livgedingets</i>	37,399
Gotlands län.	
<i>Gotlands norra härads</i>	24,248
<i>Gotlands södra härads</i> ($\frac{1}{1}$ — $\frac{30}{9}$ 1929)	22,644
Värmlands län.	
<i>Östersysslets</i>	35,448
<i>Mellansysslets</i>	44,541
<i>Södersysslets</i>	26,697
<i>Nordmarks härads</i>	18,895
<i>Jösse härads</i>	35,310
<i>Fryksdals härads</i>	34,199
<i>Älvdals och Nyeds härads</i>	37,447
Örebro län.	
<i>Östernärkes</i>	48,780
<i>Västernärkes</i>	52,819
<i>Nora</i>	39,910
<i>Lindes</i>	34,572
Västmanlands län.	
<i>Västmanlands västra</i>	43,591
<i>Västmanlands mellersta</i>	37,266
<i>Västmanlands östra</i>	33,220
Kopparbergs län.	
<i>Falu</i>	52,930
<i>Hedemora</i>	40,740
<i>Västerbergslags</i>	34,744
<i>Nås och Malungs</i>	29,400
<i>Nedansiljans</i>	39,744
<i>Ovansiljans</i>	35,046
Gävleborgs län.	
<i>Gästriklands östra</i>	44,148
<i>Gästriklands västra</i>	30,046
<i>Bollnäs</i>	37,121

Domsagor	Folkmängd
Sydöstra Hälsinglands.....	33,964
Norra Hälsinglands	37,793
Västra Hälsinglands.....	37,759
Västernorrlands län.	
Medelpads västra	39,507
Medelpads östra	55,344
Ångermanlands södra ¹	45,984
Ångermanlands mellersta	27,934
Ångermanlands västra	27,266
Ångermanlands norra ²	45,893
Jämtlands län.	
Jämtlands östra (hela året utom 4 dagar)	32,182
Jämtlands norra	37,012
Jämtlands västra	28,440
Härjedalens	23,223
Västerbottens län.	
Umeå	29,436
Västerbottens södra	27,462
Västerbottens västra ³	47,956
Västerbottens mellersta	26,271
Västerbottens norra	54,912
Norrbottens län.	
Piteå	42,152
Luleå	39,947
Kalix	33,475
Torneå (¹ / ₁ — ⁹ / ₁₁ 1929)	27,790
Gällivare	38,089
Göta hovrätt.	
Östergötlands län.	
Kinda och Ydre härads (¹⁰ / ₆ — ³¹ / ₁₂ 1929)	25,734
Mjölby	37,566
Aska, Dals och Bobergs härads	27,979

¹ Till denna domsaga hör fr. o. m. ¹/₁ 1930 förutvarande Nordingrå t:g, vari andre notarie varit förordnad under tiden ¹/₁—³⁰/₆ 1929.

² Denna domsaga har bildats genom sammanslagning den ¹/₁ 1930 av förutvarande Själevads och Arnäs domsaga samt Nätra tingslag. Andre notarie har varit förordnad i Själevads och Arnäs domsaga under hela år 1929 samt Nätra t:g under tiden ¹/₁—³⁰/₆ 1929.

³ 2 andre notarier anställda samtidigt under hela året.

Domsagor	Folkmängd
<i>Bråbygdens och Finspånga läns</i> ($\frac{1}{1}$ — $\frac{15}{12}$ 1929)	56,092
<i>Hammarkinds härads med Stegeborgs skärgård och Skärkinds härads</i>	22,486
<i>Linköpings</i>	36,290
Jönköpings län.	
<i>Tveta, Vista och Mo härads</i>	50,595
<i>Norra och Södra Vedbo härads</i>	35,718
<i>Östra härads</i>	23,535
<i>Västra »</i>	26,958
<i>Östbo och Västbo härads</i>	56,394
Kronobergs län.	
<i>Östra Väreuds</i>	56,891
<i>Mellersta »</i>	23,394
<i>Västra »</i>	28,912
<i>Sunnerbo härads</i>	38,230
Kalmar län.	
<i>Norra och Södra Tjustrs härads</i>	37,780
<i>Sevede och Tunaläns härads</i> ($\frac{1}{7}$ — $\frac{31}{12}$ 1929)	26,305
<i>Aspelands och Handbörds härads</i>	30,232
<i>Norra Möre och Stranda härads</i>	25,912
<i>Södra Möre härads</i>	40,122
<i>Ölands</i>	27,518
Hallands län.	
<i>Hallands läns södra</i>	46,033
<i>Hallands läns mellersta</i>	38,752
<i>Hallands läns norra</i>	23,548
Göteborgs och Bohus län.	
<i>Askims, Västra och Östra Hisings samt Sävedals</i> ¹	61,655
<i>Inlands</i>	28,071
<i>Orust och Tjörns härads</i>	26,542
<i>Sunnervikens</i>	44,212
<i>Norrvikens</i>	29,822
Älvsborgs län.	
<i>Marks</i>	34,846
<i>Kinds och Redvägs härads</i>	38,617
<i>Borås</i>	33,019
<i>Vättle, Ale och Kullings härads</i>	39,773
<i>Flundre, Väne och Bjärke härads</i>	40,650
<i>Nordals, Sundals och Valbo härads</i>	33,939
<i>Tössbo och Vedbo härads</i>	28,907

¹ 2 andre notarier anställda samtidigt hela året.

Domsagor

Folkmängd

Skaraborgs län.

<i>Vadsbo härads</i> ¹	53,129
<i>Gudhems och Kåkindes härads</i>	26,111
<i>Vartofta och Frökinds härads</i>	34,142
<i>Skånings, Vilske och Valle</i>	24,154
<i>Ase, Viste, Barne och Laske härads</i>	33,684
<i>Kinnefjärdings, Kinne och Kållands härads</i>	31,343

Hovrätten över Skåne och Blekinge.**Blekinge län.**

<i>Östra härads</i>	25,883
<i>Medelstads härads</i>	30,271
<i>Bräkne härads</i>	22,055
<i>Listers</i> »	24,588

Kristianstads län.

<i>Ingelstads och Järrestads härads</i>	36,296
<i>Gärds och Albo härads</i>	34,309
<i>Villands</i> ($\frac{1}{1}$ — $\frac{10}{4}$ 1929)	25,278
<i>Östra Göinge</i>	28,748
<i>Västra Göinge härads</i>	39,710
<i>Norra Åsbo härads</i>	29,619
<i>Södra Åsbo och Bjäre härads</i>	31,084

Malmöhus län.

<i>Oxie och Skytts härads</i>	42,625
<i>Torna och Bara härads</i>	42,627
<i>Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads härads</i>	35,008
<i>Färs härads</i>	23,649
<i>Frosta och Eslövs</i>	32,721
<i>Rönnebergs, Onsjö och Harjagers</i>	41,406
<i>Luggude härads</i>	48,746

1 andre notarie har sålunda funnits anställd i var och en av 94 av rikets 119 domsagor samt 2 andre notarier i var och en av 6 av rikets domsagor.

Resultatet av den sålunda gjorda undersökningen har icke givit riksdagen anledning till annat uttalande än att riksdagen förutsätter, att all varsamhet iakttages vid anslaget disponerande.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot storleken av det för nästa budgetår äskade anslaget, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen, i

¹ 2 andre notarier anställda samtidigt hela året.

likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i gällande domsagostadga jämte övriga i ämnet meddelade bestämmelser, för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 550,000 kronor.

Stockholm den 5 april 1930.

Med undersätlig vördnad.
